International Refereed Journal

Karaelmas Journal of Educational Sciences

Journal Homepage: ebd.beun.edu.tr

Determination of Classroom Teachers' Approach to Classroom Management[1]

Mustafa KALE[2], Derya BABURŞAH[3]

Received: 07 May 2017, **Accepted:** 29 May 2017

ABSTRACT

The objective of the research is to determine classroom teachers' approach to classroom management and to analyze such approaches in terms of various variables. The research has been conducted with the participation of 420 classroom teachers working for state schools in Mamak District of Ankara Province. The research was done using the survey method. A survey called 'Classroom Management Approaches' includes 47 items under five sub-units for the purposes of revealing the approaches of classroom management towards classroom management. Data was analyzed using SPSS 15 package program. For data analysis, frequency, arithmetic average, t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) are employed. When we deal with the findings of research; teachers' approaches to classroom management means are found in high level, approaches of classroom teachers towards classroom management are concluded on the behalf of female in terms of gender, whereas no significant difference is found according to class level, experience, number of students, education level of teachers and program type. No significant difference is determined in approaches of classroom teachers towards classroom management according to gender, class level, experience, number of students, education level of teachers and program type in terms of 'plan program tasks', 'relation arrangements' and 'arrangement of physical structure in class'. In terms of time management, teachers who have worked for 16-20 years as teachers and those who have two-year degree are found to be more positive than the other teachers. In terms of behavior management, results are for the favor of female teachers, those who have worked for 16-20 years as teachers and those who have 41-50 students have more positive results when compared to other teachers.

Keywords: Classroom Management, Classroom Management Tendency, Classroom Teacher.

EXTENDED ABSTRACT

The purpose of the study is to determine the classroom management tendencies of classroom teachers and to examine these trends in terms of various variables. This study was conducted with a survey model. 1366 classroom teachers serving in government primary schools in the district of Mamak, Ankara for 2013-2014 academic year constitute the universe of the study. The sampling is composed of 420 classroom teachers selected randomly from within this universe. The scale developed by Sivri Gülünay (2012) was used as data collection tool by obtaining permission from the researcher. The questionnaire titled "Classroom Management Trends" contains 47 items in five sub-dimension.

The obtained data were analyzed at 0.05 significance level using by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, independent sample t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA). The high scores on the scale were interpreted as indicating that the teachers carried the desired qualifications for classroom management.

According to the findings obtained, classroom management means of classroom teachers were generally found to be "very high". In the sub-dimensions of classroom teachers for classroom management tendencies, it was the arrangement of the physical structure of the classroom in which the teachers regarded themselves as less successful, while the size of the relationships was the dimension in which they regarded themselves as the most sufficient. It was found out that there was a statistically significant difference in the findings obtained according to the gender

[1]This article is produced from a postgraduate study of Determınatıon of Classroom Teachers' Approach to Classroom Management.

[2]Assist. Prof. Dr., Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Primary School Teaching. mustafakale66@gmail.com

[3]Teacher, MEB., deryababursahh@gmail.com

variable and that the female classroom teachers perceived themselves more positively in the classroom management than the male teachers. This finding is consistent with the results of the study conducted by Yalçınkaya and Tonbul (2002), Çelik Akkaya (2006), Erol (2006), İlgar (2007), Komitoğlu (2009) and Özgan, Yiğit, Aydın and Küllük (2011). It is seen that there is no significant difference according to classroom level, duration of vocational service, students' presence, teachers' graduated education level, and the graduated program by teachers.

In the sub-dimension of plan-program activities, it is seen that there is no significant difference according to gender, classroom level, duration of vocational service, students' presence, teachers' graduated education level, and the graduated program by teachers.

In the sub-dimension of relationship arrangements, it is seen that there is no significant difference according to gender, classroom level, duration of vocational service, students' presence, teachers' graduated education level, and the graduated program by teachers. In the dimension of physical structure of the class, it is seen that there is no significant difference according to gender, classroom level, duration of vocational service, students' presence, teachers' graduated education level, and the graduated program by teachers. It is seen that the time management dimension does not show any significant difference according to gender, classroom level, students' presence and the graduated program by teachers. There was a significant difference based on occupational seniority. It is observed that the classroom teachers who have been working for 16-20 years seem to feel more sufficient than classroom teachers who have been working between 6-10 years. It has been found that there is a significant difference based on the level of education graduated. It has been seen that classroom teachers who are working as associate degree graduates are more positive in time management than classroom teachers who are working as postgraduate.

In terms of behavior management for the classroom management tendencies, it is seen that there is no significant difference according to classroom level, level of education graduated and the graduated program by teachers. Statistically significant difference has been found according to gender, duration of vocational service and level of education graduated. Women have been determined to have a higher average. According to vocational seniority, it has been determined that classroom teachers who have been working between 16-20 years to be more positive than classroom teachers working between 6-10 years. It has also been determined that classroom teachers, who teach students between the number of 41-50, are more positive in behavior management than classroom teachers who teach students between the number of 16-20.

Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Belirlenmesi[1]

Mustafa KALE[2], Derya BABURŞAH[3]

Başvuru Tarihi: 07 Mayıs 2017, **Kabul Tarihi:** 29 Mayıs 2017

ÖZET

Araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini belirlemek ve bu eğilimleri çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırma 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Mamak ilçesi devlet okullarında görev yapan 420 sınıf öğretmeninin katılımıyla gerçekleşmiştir. Çalışma betimsel olup tarama modeline göre tasarlanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim eğilimlerini ortaya koymak amacıyla beş alt bölümde 47 maddelik "Sınıf Yönetimi Eğilimleri" ölçeği kullanılmıştır. Uygulama sonunda elde edilen veriler SPSS 15 paket programı ile analiz edilmiştir. Veri analizlerinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama değerlerinin hesaplanması ile t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına bakıldığında; öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri çok iyi düzeyindedir, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri cinsiyete göre kadınlar lehine sonuçlanırken, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin 'plan program etkinlikleri', 'ilişki düzenlemeleri' ve 'sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi' açısından, cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Zaman yönetimi açısından, meslekte 16-20 yıl arasında çalışanların ve ön lisans mezunu olanların daha olumlu oldukları görülmüştür. Davranış yönetimi açısından kadın sınıf öğretmenlerinin lehine, 16-20 yıl arasında çalışanların ve 41-50 arası sınıf mevcuduna sahip olanların diğerlerine göre daha olumlu oldukları ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Yönetimi, Sınıf Yönetimi Eğilimi, Sınıf Öğretmeni.

1. Giriş

Eğitim insan hayatının vazgeçilmez unsurlarından biridir. Eğitim, insana özgü ve insana yönelik etkinlikler bütünüdür. Toplumsal ve kültürel devamlılığın sağlanması, ekonomik gelişmenin sürdürülebilir olması yapılan eğitim öğretim faaliyetlerinin kalitesi ve yeterliliğine bağlıdır. Eğitim farklı yollarla ve hayatın her alanında devam etmektedir. Sokakta, mağazada, markette, parkta, okulda, kursta. Çoğu davranış değişikliği yaşam içinde değişik yollarla yaşanabilir. Hatta davranış değişikliği için sadece gözlem yapmamız bile yeterli olabilir. Amacımız, istendik davranış değişikliği ise bu planlı ve programlı olmak zorundadır. Eğitim kurumları bir plan dâhilinde görevlerini ifa ederler. Özcan (2012) eğitim kurumlarını, bireylerin toplumsal yapı içinde aileden sonra en uzun süreli kaldıkları yer olarak tanımlamaktadır.

Nitelikli insan gücünün yetiştirildiği yerler okullarımızdır. Okullardaki bu rol öğretmenlere ve okul yöneticilerine verilmiştir. Eğitim sistemimizdeki başarı grafiğinin artması da eğitim ve öğretim ortamlarındaki başarının artmasına bağlıdır. Eğitim ve öğretim ortamlarından biri olan sınıflarımız ve sınıf yönetimleri hayati önem arz etmektedir (Akkaya, 2011). Sınıf, eğitim-öğretim etkinliklerinin gerçekleştiği yaşam alanıdır. Ortalama 180 gün olan yıllık öğrenim süresinin büyük kısmı sınıfta geçer (Aydın, 2012). Sınıf yapıları, içinde yer alan bireylerin benimsedikleri yazılı olan ve olmayan kurallarla, değerlerle, inançlarla, iletişimlerle ve sürekli ilişkilerle (Özcan, 2012) inşa edilmektedir.

Okuldaki öğretmenler öğrencilere yönelik tutum ve davranışlarını gözden geçirerek öğrencilerin öz-yeterliliklerini arttırıcı sınıf ortamı oluşturmalı ve buna göre öğrenme etkinlikleri sağlamalıdır (Demirdağ, 2015). Öğrenci ihtiyaç ve beklentilerinin öğretmen tarafından karşılanması eğitimin niteliğini artırır (Şentürk ve Oral, 2008). Öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılandığı eğitim-öğretim ortamı iyi yönetilen bir sınıf içinde oluşur. Nitelikli eğitim için öğretmenin iyi yönetilen sınıflar oluşturması gerekmektedir. Aydın'a (2012) göre, sınıf içi yaşantıların planlanması, düzenlenmesi ve yönetilmesi öğretmenin sorumluluğunda gerçekleşir. Terzi (2001)'ye göre, eğitim yönetimin ilk ve en önemli basamağı sınıf

[1]Bu makale, " Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.
[2]Yrd.Doç.Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, mustafakale66@gmail.com
[3] Öğretmen, MEB, deryababursahh@gmail.com

yönetimidir. Sınıf yönetimi, bu anlamda eğitim kalitesini ortaya çıkaran bir konumdadır ve önem taşımaktadır.

Öğretmenin sınıfını etkili bir şekilde yönetebilmesi için bazı davranışları sergilemesi beklenir. Bunlar; öğrencilerin kişisel ve psikolojik ihtiyaçlarını bilme, öğrenciler arasında olumlu iletişim ve etkileşim kurma, olumlu sınıf ortamı oluşturabilme ve olumsuz öğrenci davranışlarını kontrol etme olarak belirtilebilir (Erden, 2008). Bir öğretmenin sınıfta yapması gereken ilk şey eğitimin gerektirdiği fiziksel ve psikolojik ortamı sağlamak olmalıdır. Öğrencileri sevmek gereklidir ancak yeterli değildir (Aydın, 2012). Öğretmenin insan ilişkilerinde duyarlı ve hassas olması beklenir, öğrencileri ile iletişimine çok dikkat etmelidir. Unutmamalıdır ki, sınıf ortamında birçok değişik kültürden ve farklı yapıdaki aile ortamından gelmiş öğrenciler bulunmaktadır. Öğretmenin sınıf yönetimi alan bilgisi ne kadar kuvvetli olursa olsun öğrencilerin bu farklılığını da dikkate alarak öğrenci ile ilişkilerine yansıtmalıdır. Sınıf yönetiminde söz sahibi olan öğretmen öğrenciler için her şeydir. Özellikle, okul öncesi öğretmeni ile başlayıp sınıf öğretmeni ile devam eden eğitim-öğretim sürecinin lideri olan tüm öğretmenler öğrencilerin gözünde her şeyin en iyisini bilen, en iyi şekilde anlatan ve onları en çok seven konumundadır. Günümüzde bu durum her ne kadar değişiklik gösterse de ilkokullardaki öğrenciler halen öğretmeni model almaktadır.

Amacımız en üst düzeyde öğrenmenin gerçekleşeceği sınıflar oluşturmak ise öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini incelemek gereklidir. Bu araştırma ile sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, öğretmenlerin sınıf yönetim eğilimlerini belirleme açısından onlara bir dönüt olma niteliği taşımaktadır. Bu araştırma öğretmenlerin kendilerini değerlendirmesi ve alana kaynaklık etmesi açısından da önemlidir. Ayrıca, Ankara'da daha önce yapılmamış bir araştırma olma niteliğindedir. Sınıf yönetimi, öğretmenlerin her alanda kendini geliştirmesini bekler. İyi yönetilen sınıflar eğitim öğretimde kalitenin artmasına yardımcı olacaktır. Araştırmada sınıf yönetimi boyutlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri başlığı altında görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu genel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin; cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, mesleki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve mezun olunan program türüne göre;

1. Sınıf yönetimi eğilimleri nasıldır?
2. Sınıf yönetimi eğilimleri, plan-program etkinlikleri açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Sınıf yönetimi eğilimleri, ilişki düzenlemeleri açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Sınıf yönetimi eğilimleri, sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Sınıf yönetimi eğilimleri, zaman yönetimi açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Sınıf yönetimi eğilimleri, davranış yönetimi açısından anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. Yöntem

Bu araştırma tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. 2013-2014 eğitim-öğretim yılı, Ankara ili Mamak ilçesinde, devlet ilkokullarında görev yapan 1366 sınıf öğretmeni araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Örneklemini ise bu evren içerisinden tesadüfi yollarla seçilen 420 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerin %69 (290)'unu kadın, %31 (130)'ini erkek öğretmenler oluşturmuştur. Sınıf öğretmenlerin %25,4 (107)'ü birinci sınıf, %29 (122)'u ikinci sınıf, %21,9 (92)'u üçüncü sınıf ve %23,7 (99)'si dördüncü sınıfı okutmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin %63,8 (268)'i üniversitelerin sınıf öğretmenliği programından mezun olurken, %36,2 (152)'si sınıf öğretmenliği harici programlardan mezun olmuşlardır. Sınıf öğretmenlerinin %3,5 (15)'i 1-5 yıl arasında, %23,5 (99)'i 6-10 yıl arasında, %20,4 (86)'ü 11-15 yıl arasında, %29,5 (124)'i 16-20 yıl arasında ve %23,1 (96)'i de 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir. Sınıf öğretmenlerinin %10,2 (43)'si ön lisans, %80,4 (338)'ü lisans ve %9,4 (39)'ü ise lisansüstü eğitim almıştır. Sınıf öğretmenlerinin %23,5 (99)'i 1-20 arası, %53,3 (224)'ü 21-30 arası, %20 (84)'si 31-40 arası ve %3,2 (13)'si ise 41-50 arası öğrenci mevcuduna sahiptir.

Veri toplama aracı olarak Sivri Gülünay (2012) tarafından geliştirilmiş ölçek, araştırmacıdan izin alınarak kullanılmıştır. Ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm araştırmacı tarafından oluşturulmuş ve öğretmenlerin kişisel bilgilerine yer verilmiştir. İkinci bölüm ise orijinal ölçeğe ait, 5 alt

boyutta toplam 47 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte bulunan maddelerden 1-12 arası plan program etkinlikleri, 13-29 arası ilişki düzenlemeleri, 30-33 arası fiziki yapı düzenlemeleri, 34-37 arası zaman yönetimi, 38-47 arası davranış düzenlemeleri ile ilgilidir. Veri toplama aracı beşli likert tipi derecelendirme esas alınarak geliştirilmiştir. Elde edilen veriler 1.00-1.80 "Çok Zayıf", 1.81-2.60 "Zayıf", 2.61-3.40 "Orta", 3.41-4.20 "İyi", 4.21-5.00 "Çok İyi" olarak değerlendirilmiştir. Ölçme aracı kullanılmadan önce araştırmacı tarafından pilot uygulaması yapılmış ve ölçme aracının güvenirlik çalışmaları sonucunda Cronbach Alpha katsayısı 0,94 bulunmuştur.

Elde edilen veriler, frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\overline{X}$), standart sapma (S), bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak, 0,05 anlamlılık düzeyinde analiz edilmiştir. Ölçekten alınan yüksek puanlar, öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda istenilen niteliklere sahip olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

3. Bulgular

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi, "Sınıf öğretmenlerinin; cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve mezun olunan program türüne göre, sınıf yönetimi eğilimleri nasıldır?" sorusuna ilişkin bulgular Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1
Sınıf Yönetimi Eğilimleri Ortalamalar Tablosu

Başlıklar	Ortalama ($\overline{X}$)
Plan Program Etkinlikleri	4,50
İlişki Düzenlemeleri	4,63
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	4,36
Zaman Yönetimi	4,42
Davranış Yönetimi	4,51
Sınıf Yönetimi Eğilimleri Genel	4,48

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin, sınıf yönetimi eğilimleri genel ortalaması ($\overline{X}$ = 4,48) "çok iyi" düzeyinde bulunmuştur. Alt boyutlara bakıldığında ise en yüksek ortalama ($\overline{X}$ = 4,63) ilişki düzenlemeleri boyutundadır. En düşük ortalama ise ($\overline{X}$ = 4,32) sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi boyutundadır. Öğretmenlerin kendilerini en yeterli gördükleri boyut, ilişki düzenlemeleri boyutu iken kendilerini daha az yeterli gördükleri boyut sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi olmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin, cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t-testi analizi yapılmıştır (Tablo 2). Yapılan t-testi analizi [t(418)= 2.189, p<.05] sonucu cinsiyete göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu bulgu, sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta olan kadın öğretmenlerin ($\overline{X}$ top=214,10) erkek öğretmenlere ($\overline{X}$ top=210,84) göre sınıf yönetiminde daha olumlu olduklarını göstermektedir (Tablo 2).

Sınıf yönetimi eğilimlerinin, okutulan sınıf düzeyine [F(2,416) = .165, p>.05], meslekteki hizmet süresine [F(3,415)= 2.178, p>.05], sınıftaki öğrenci mevcuduna [F(3,416)= 1.098, p>.05] ve öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine [F(1,417)= 1.288, p>.05] göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Mezun olunan program türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418)= -1.047, p>.05] sonucuna göre de istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 2
Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimi Puanlarının Cinsiyete Göre t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\overline{X}_{top}$	SS	sd	t	p
Kadın	290	214,10	13,59	418	2,189	,02
Erkek	130	210,84	15,20			

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri ile ilgili bulgulara genel olarak bakıldığında yapılan t-testi ve ANOVA analizlerine göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya konmuştur. Kadın sınıf öğretmenlerin erkek sınıf öğretmenlerine göre sınıf yönetimi eğilimlerinin daha olumlu olduğu görülmüştür.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim eğilimleri '*plan program etkinlikleri'* boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalaması birbirine çok yakındır. Plan program etkinlikleri alt boyutu genel ortalaması ($\overline{X}$ =4,50) "çok iyi" düzeyindedir. Plan program etkinlikleri ifadeleri incelendiğinde her bir ifadenin ortalaması birbirine yakın çıkmıştır. "*Öğrencilerin derse katılımını sağlarım*" ifadesini, % 77'si her zaman, % 22'si genellikle, %1'i ara sıra olarak işaretlemişlerdir. Nadiren veya hiç bir zaman cevabını hiç kimse vermemiştir. En yüksek ortalamaya sahip olan plan program etkinlikleri maddesi, "*Öğrencilerin derse katılımını sağlarım."* ($\overline{X}$ = 4,76) olurken en az ortalamaya sahip olan madde ise "İşlenen konuyu önceki ve sonraki konu ile ilişkilendiririm" ($\overline{X}$ = 4,28) olmuştur.

Plan program etkinlikleri puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418) = 1.43, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Plan program etkinlikleri puanlarının okutulan sınıf düzeyine [F(2,416) = .223, *p*>.05], meslekteki hizmet süresine [F(3,415) = 1.559, *p*>.05], sınıftaki öğrenci mevcuduna [F(2,416)= 1.117, *p*>.05] ve öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine F(1,417)= 1.808, *p*>.05 göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Plan program etkinlikleri puanlarının öğretmenlerin mezun oldukları program türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan [t-testi t(418)= -.040, *p*>.05] sonucuna göre de istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini plan program etkinlikleri açısından incelemek için yapılan t-testi ve ANOVA analizleri sonuçlarından elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin plan program etkinlikleri açısından cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur. Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerinin plan program etkinlikleri açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerinin ilişki düzenlemeleri konusundaki görüşlerinin ortalamaları birbirine çok yakındır. İlişki düzenlemeleri alt boyutunun genel ortalaması, ($\overline{X}$ = 4,63) "çok iyi "düzeyindedir. En yüksek ortalamaya sahip olan madde "Öğrencilerime isimleri ile hitap ederim" ($\overline{X}$ = 4,85) olmuştur. Görüşlerin % 86'sı her zaman, %14'ü genellikle, % 0,2'si ara sıra, % 0,2'si nadiren şeklindedir. En az ortalamaya sahip olan madde ise, "Sınıf içerisinde bireylerin birbirleri ile iletişimi için uygun ortamlar düzenlerim" ($\overline{X}$ = 4,35) ifadesi olmuştur.

İlişki düzenlemeleri puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418) = 1.792, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. İlişki düzenlemeleri puanlarının okutulan sınıf düzeyine [F(2,416)= .198, *p*>.05], meslekteki hizmet süresine [F(3,415)= 1.634, *p*>.05], sınıftaki öğrenci mevcuduna [F(2,416) = .721, *p*>.05] ve öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine [F(1,417)= .602, *p*>.05] göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. İlişki

düzenlemeleri puanlarının öğretmenlerin mezun oldukları program türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418)= -.625, *p*>.05] sonucuna göre de istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini ilişki düzenlemeleri açısından incelemek için yapılan t-testi ve ANOVA analizleri sonuçlarından elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin ilişki düzenlemeleri açısından cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur. Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerinin ilişki düzenlemeleri açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Anketimizden elde edilen verilere göre, sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi başlığı altında alınan görüşlerin ortalamaları birbirine yakındır. Sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi alt boyutunun genel ortalaması ($\overline{X}$ =4,36) "çok iyi" düzeyindedir. En yüksek ortalamaya sahip madde, "*Sınıfın fiziki koşullarını olumlu bir öğrenme ortamı desteklemesi ve öğrencilere uygun olması için düzenlerim*" ($\overline{X}$ =4,52), en az ortalamaya sahip olan madde "*Oturma düzenini oluştururken öğrencilerin isteklerini dikkate alırım*" ($\overline{X}$ =3,96) olmuştur. Sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi hakkındaki görüşlerin ortalamaları arasında büyük fark yoktur.

Sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418) =1.053, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi puanlarının sınıf düzeyine [F(2,416)= .292, *p*>.05], meslekteki hizmet süresine [F(3,415)= 1.786, *p*>.05], sınıftaki öğrenci mevcuduna [F(2,416)= .184, *p*>.05] ve öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine [F(1,417)= 1.728, *p*>.05] göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi puanlarının mezun olunan program türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418)= -1.126, *p*>.05] sonucuna göre de istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi açısından incelemek için yapılan t-testi ve ANOVA analizleri sonuçlarından elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi açısından cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, meslekteki hizmet süresine, öğrenci mevcuduna, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya konmuştur. Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerinin sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir.

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri, zaman yönetimi görüşleri ortalamaları birbirine yakındır. Zaman yönetimi alt boyutu genel ortalaması ($\overline{X}$ = 4,42) "çok iyi" düzeyindedir. En yüksek ortalamaya sahip madde "Derse zamanında girer, zamanında dersten çıkarım" ($\overline{X}$ =4,62) olmuştur. Öğretmenlerin %63'ü her zaman, %35'i genellikle, %1,5'i ara sıra seçeneğini işaretlemiştir. En az ortalamaya sahip madde "Ders sırasında olumsuz bir davranış ile karşılaştığımda dersi bölmeden müdahale ederim" ($\overline{X}$ = 4,22) olmuştur.

Zaman yönetimi puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418)= 1.937, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Zaman yönetimi puanlarının okutulan sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA [F(2,416)= .219, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır..

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri, zaman yönetimi puanlarının mesleki hizmet süresine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA analizi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir yapılmıştır. Analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin 'zaman yönetimi' açısından öğretmenlerin meslekteki kıdemlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, [F(3,415) = 2.739, p<.05]. Bu bulgu, meslekte 16-20 yıl arasında ($\overline{X}$ top= 18) çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin, 6-

10 yıl arasında ($\overline{X}_{top}$= 17,3) çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre, zaman yönetimi konusunda daha olumlu olduklarını ortaya koymaktadır. Zaman yönetimi puanlarının öğrenci mevcuduna göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA [F(2,416)= .987, p>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 3
Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimleri *'Zaman Yönetimi'* Puanlarının Meslekteki Hizmet Süresine Göre ANOVA Sonuçları

Kıdem	N	$\overline{X}_{top}$	SS	KT	sd	KO	F	p
1-5 yıl	15	17,7	1,83	37,066	415	9,266	2,739	,02
6-10 yıl	99	17,3	2,05	1403,913		3,383		
11-15 yıl	86	17,4	1,87	1440,979				
16-20 yıl	124	18	1,67					
21 ve üzeri	96	17,9	1,77					

Zaman yönetimi puanlarının öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA analizi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir. ANOVA analizi sonuçları, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin zaman yönetimi açısından öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, F(1,417) = 5.348, p*<.01)*. Bu bulgu, ön lisans ($\overline{X}_{top}$= 18,2) mezunu sınıf öğretmenlerinin lisansüstü ($\overline{X}_{top}$ = 16,9) mezunu olan sınıf öğretmenlerine göre, zaman yönetimi konusunda daha olumlu olduklarını ortaya koymaktadır. Zaman yönetimi puanlarının mezun olunan program türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t-testi [t(418)= -1.619, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 4
Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimleri Zaman Yönetimi Puanlarının Mezun Olunan Eğitim Düzeyine Göre ANOVA Sonuçları

Eğitim Düzeyi	N	$\overline{X}_{top}$	SS	KT	sd	KO	F	p
Ön lisans	43	18,2	1,82	36,035	417	18,017	5,348	,00
Lisans	338	17,7	1,80	1404,944		3,369		
Lisansüstü	39	16,9	2,08	1440,979				

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini zaman yönetimi açısından incelemek için yapılan t-testi ve ANOVA analizleri sonuçlarından elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin zaman yönetimi açısından cinsiyete, okutulan sınıf düzeyine, öğrenci mevcuduna ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya konulurken, meslekteki hizmet süresi ve mezun olunan eğitim düzeyine göre anlamlı bir fark gösterdiği tespit edilmiştir. Meslekte, 16-20 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin 6-10 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre, ön lisans mezunu olarak çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin lisansüstü mezunu olarak çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre, zaman yönetimi konusunda daha olumlu oldukları görülmüştür.

3.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Elde edilen bulgulara göre, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri, davranış yönetimine ilişkin görüşlerine göre en yüksek ortalamaya sahip olan madde "*Öğrencileri, yapmaları beklenen davranışlardan haberdar ederim*" ($\overline{X}$ = 4,72) ve "*Sınıf kurallarının belirlenmesinde öğrenci katılımını sağlarım*" olurken en az ortalamaya sahip olan madde "*Olumsuz davranışa dersin işlenişi neden oluyorsa öğretim yöntem ya da tekniğinde değişiklikler yaparım"* ($\overline{X}$ = 4,29) olmuştur. Davranış yönetimi alt boyutu genel ortalaması ($\overline{X}$ = 4,51) "çok iyi" düzeyindedir.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri, davranış yönetimi puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t-testi analizi yapılmıştır (Tablo 5). Analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin davranış yönetimi açısından cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir, [t(418)= 2.506, *p*<.05]. Bu bulgu, sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta olan kadın öğretmenlerin ($\overline{X}_{top}$ = 45,40) erkek öğretmenlere ($\overline{X}_{top}$= 44,38) göre davranış yönetiminde daha olumlu olduklarını göstermektedir. Davranış yönetimi puanlarının okutulan sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA [F(2,416)= .229, *p*>.05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 5
Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimleri *'Davranış Yönetimi'* Puanlarının Cinsiyete Göre t-testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\overline{X}_{top}$	SS	sd	t	p
Kadın	290	45,40	3,69	418	2,506	,01
Erkek	130	44,38	4,22			

Davranış yönetimi puanlarının öğretmenlerin meslekteki hizmet süresine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA analizi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir. Analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin davranış yönetimi açısından öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, [F(3,415)= 2.696, *p*<.05]. Bu bulgu, davranış yönetiminde 16-20 yıl arasında ($\overline{X}_{top}$ = 45,6) çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin, 6-10 yıl arasında ($\overline{X}_{top}$ = 44,1) çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu olduklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 6
Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimleri *'Davranış Yönetimi'* Puanlarının Öğretmenlerin Meslekteki Hizmet Süresine Göre ANOVA Sonuçları

Kıdem	N	$\overline{X}_{top}$	SS	KT	sd	KO	F	p
1-5 yıl	15	44,5	3,04	160,513	415	40,128	2,696	,03
6-10 yıl	99	44,1	4,26	6178,049		14,887		
11-15 yıl	86	44,9	3,71	6338,562				
16-20 yıl	124	45,6	3,56					
21 ve üzeri	96	45,5	4,01					

Sınıf yönetimi eğilimleri, davranış yönetimi puanlarının öğrenci mevcuduna göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA analizi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir. Analiz sonuçları, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin davranış yönetimi açısından öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, [F(2,416)= 4.479, *p*<01]. Bu bulgu, davranış yönetiminde 41-50 arasında ($\overline{X}_{top}$ = 46,9) öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin, 1-20 arasında ($\overline{X}_{top}$ = 43,9) öğrencisi olan sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Davranış yönetimi puanlarının eğitim düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan ANOVA [F(1,417)= 1.801, *p*>05] sonucuna göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Davranış yönetimi puanlarının öğretmenlerin mezun oldukları programa göre değişip değişmediğini belirlemek için yapılan t-testi [t(418) = -1.549, *p*>.05] sonucuna göre de istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini davranış yönetimi açısından incelemek için yapılan t-testi ve ANOVA analizleri sonuçlarından elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında; sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin davranış yönetimi açısından okutulan sınıf düzeyine, mezun olunan eğitim düzeyine ve program türüne göre anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya konulurken, cinsiyete, meslekteki hizmet süresine ve öğrenci mevcuduna göre anlamlı bir fark göstermiştir. Kadın sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre, 16-20 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin 6-10 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre, 41-50

arasında öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin 1-20 arasında öğrencisi olan sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu oldukları görülmüştür.

Tablo 7
Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimleri *'Davranış Yönetimi'* Puanlarının Öğrenci Mevcuduna Göre ANOVA Sonuçları

Öğrenci Mevcudu	N	$\overline{X}_{top}$	SS	KT	sd	KO	F	p
1-20 arası	99	43,9	4,39	198,336	416	66,112	4,479	,00
21-30 arası	224	45,3	3,73	6140,226		14,760		
31-40 arası	84	45,3	3,47	6338,562				
41-50 arası	13	46,9	3,17					

4. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma ile sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri genel olarak "çok iyi" düzeyinde bulunmuştur. Gündüz (2001) çalışmasında müfettişlerin, öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlikleri konusunda "bazen" yeterli olduğunu ortaya koymuştur. Çelik Akkaya (2006) sınıf yönetimi becerilerine ilişkin öğretmen algılarını "orta" düzeyde bulmuş iken, Özgan, Yiğit, Aydın ve Küllük (2011)'ün tespitleri "çok iyi" düzeyinde olduğu yönündedir. Bu tespit araştırma sonuçlarıyla uyumludur. Yine Öksüz, Çevik, Baba ve Güven (2011), Yalçınkaya ve Tonbul (2002), Yeşilyurt ve Çankaya (2008) ve Yıldırım (2012) araştırmalarında sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimi becerilerinin "iyi" düzeyde olduğunun tespiti bu araştırma sonucu ile örtüşmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri alt boyutlarında, öğretmenlerin kendilerini en yeterli gördükleri boyut, ilişki düzenlemeleri boyutu iken kendilerini daha az yeterli gördükleri boyut sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin kendilerini en yeterli hissettikleri boyutun ilişki düzenlemeleri boyutu olması, öğretmenlerin davranışlarına dikkat ettiklerinin ve iletişim kurmada hassasiyet gösterdiklerinin bir göstergesi olabilir. Öntaş ve Okut (2017)'un yaptıkları araştırmaya göre, sınıf yönetimi eğilimi boyutları açısından en yüksek ortalamanın ilişki düzenlemeleri ve plan, program etkinlikleri olurken, en düşük ortalamanın sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi olduğunu belirtmeleri, Yıldırım (2012)'ın, öğretmenlerin en iyi beceriye sahip oldukları boyutun "iletişim ve etkileşim" daha az beceriye sahip oldukları boyutun ise "öğrenme ortamının düzenlenmesi" olduğunu tespit etmesi bu araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Çelik Akkaya (2006) yaptığı araştırmada, öğretmenlerin kendilerini etkinlik yönetimi boyutunda en yeterli, zaman boyutunda ise en yetersiz hissettiğini belirtmesi bu araştırma sonuçlarıyla uyumlu değildir.

Sınıf yönetimi eğilimlerinine ilişkin elde edilen bulgularda cinsiyet değişkenine göre istatistiki olarak anlamlı farkın olduğu ve kadın sınıf öğretmenlerinin erkek öğretmenlere göre kendilerini sınıf yönetiminde daha olumlu gördükleri tespit edilmiştir. Bu bulgu, Yalçınkaya ve Tonbul (2002), Çelik Akkaya (2006), Erol (2006), İlgar (2007), Komitoğlu (2009) ve Özgan ve diğerleri (2011) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla uyumludur. Kadınların toplumda, evde veya girdikleri her ortamda annelik duygularından kaynaklanabilecek, karşıdakinin duygularını ve düşüncelerini dikkate almaya daha eğilimli olmaları temel faktör olarak gösterilebilir. Kadın öğretmenlerin, sınıf yönetimi esnasında da öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve isteklerini erkeklere göre daha çok göz önünde bulundurduğu söylenebilir. Ayrıca bazı araştırmalarda da erkek öğretmenler lehine sonuçlar bulunmuştur. Şahin ve Altunay (2011), erkek öğretmenlerin uyarma davranışları alt boyutunda farklılık bulmuştur. Erkeklerde uyarma davranışlarının daha baskın olduğu söylenebilir. Dilci (2012), sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerinin sınıf yönetimi boyutunda erkekler lehine olduğunu belirtmiştir. Ancak, yapılan bazı araştırmalar cinsiyet değişkeninin herhangi bir fark yaratmadığını göstermektedir. Terzi (2001), Burç Doğan (2006), Kohen (2006), Topal (2007), Çakmak, Kayabaşı ve Ercan (2008), Yeşilyurt ve Çankaya (2008), Çubukçu ve Girmen (2008), Çetin (2009), Köse Özay (2010), Korkut ve Babaoğlan (2010), Zengin Bağcı (2010), Şahin ve Altunay (2011), Öksüz, Çevik, Baba ve Güven (2011) ve Sivri Gülünay (2012)'ın araştırma sonuçları, bu araştırma sonuçlarının aksini göstermektedir.

Sınıf yönetimi eğilimlerinin sınıf düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı, sınıf düzeyi farklı olan öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerinin benzer nitelikte olduğu yönündeki araştırma sonuçlarını, Topal (2007)'ın yaptığı araştırma sonuçları desteklemektedir. Erol (2006)'un belirlediği, 2. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer sınıfları okutan öğretmenlere göre daha olumlu tutum davranışlara sahip oldukları, Ercoşkun (2011)'un, 1. sınıftan 5. sınıfa doğru sınıf yönetiminin kolaylaştığını tespit eden araştırma sonuçlarıyla, bu araştırma sonuçları örtüşmemektedir.

Mesleki hizmet süresi farklı olan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin benzer nitelikte olduğu bu araştırma sonuçları ile ortaya konmuştur. Yalçınkaya ve Tonbul (2002), Denizel Güven ve Cevher (2005), Topal (2007), Çetin (2009), Zengin Bağcı (2010), Akkaya (2011), Özgan ve diğerleri (2011) ve Dilci (2012)'nin araştırma sonuçları elde edilen bu sonuç ile örtüşmektedir. Çelik Akkaya (2006), mesleki kıdem değişkenine göre, sınıf yönetimi davranış boyutunda 11-15 ve 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler lehine; etkinlik yönetimi boyutunda 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler lehine anlamlı bir fark bulmuştur. Erol (2006), 10-19 yıl ve 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin diğer kıdemlerdeki öğretmenlere göre daha olumlu tutum davranışlara sahip olduklarını ifade etmiştir. İlgar (2007), 11 yıl ve üzeri deneyime sahip öğretmenlerin kendilerini daha yeterli gördüklerini, Yeşilyurt ve Çankaya (2008), 21 yıldan fazla deneyime sahip olan öğretmenlerin daha az deneyime sahip olan öğretmenlere göre sınıf yönetimi niteliklerinin daha üst düzeyde olduklarını, Komitoğlu (2009), 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerde büyük ölçüde anlamlı farklılık gösterdiğini belirtmiştir. Ünal ve Ünal (2009), deneyimli öğretmenlerin deneyimsiz öğretmenlere göre farklılıklar taşıdığını açıklamıştır. İlhan (2011) ve Şahin ve Altunay (2011) sınıf öğretmenlerinin kıdemlerinin sınıf yönetimi becerilerinin tüm alt boyutları ile anlamlı bir şekilde ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Ünal ve Ünal (2012), deneyimli öğretmenlerin öğrencileri ile olan ilişkilerinde daha ılımlı olup sınıfı kontrol altında tuttuklarını belirtmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin öğrenci mevcutlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı araştırma sonuçlarından bir diğeridir. Denizel Güven ve Cevher (2005), Topal (2007) ve Zengin Bağcı (2010) araştırma sonuçları bu araştırma sonuçları ile uyumludur. Öğrenci mevcudu ne kadar artarsa artsın, öğretmen sınıf yönetimini sınıfta rahatlıkla oluşturabiliyorsa öğrenci mevcudunun etkisinin olmadığı söylenebilir. Ancak, Yalçınkaya ve Tonbul (2002)'un araştırmasında sınıf mevcudu az olan öğretmenler lehine bir sonuç çıkarken, Erol (2006), sınıf mevcudu 31-40 olan öğretmenlerin 20'den az ve 50'den fazla olan öğretmenlere göre daha hassas davrandıklarını belirtmiştir. İlgar (2007), sınıf mevcudu 30'dan az olan gruplar lehine fark çıktığını belirtmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı bu araştırma sonuçlarındandır. Yalçınkaya ve Tonbul (2002), Burç Doğan (2006), Topal (2007), Zengin Bağcı (2010), Özgan ve diğerleri (2011), Şahin ve Altunay (2011) tarafından yapılan çalışmalar bu sonucu destekler niteliktedir. Bu sonucun aksine, Denizel Güven ve Cevher (2005), lise ve ön lisans mezunu öğretmenlerin ortalamalarının diğer mezuniyet düzeylerine oranla daha yüksek bulmuştur. Yine Erol (2006)'un lisans tamamlama ve Eğitim Yüksek Okulu mezunu olan öğretmenlerin daha olumlu olduklarını, İlgar (2007)'ın öğretmen okulu mezunlarının daha hassas davrandıklarını bulması, Komitoğlu (2009)'un, ön lisans ve eğitim enstitüsü mezun olan öğretmenlerin diğer gruplara göre daha yüksek puan almaları, Sivri Gülünay (2012)'ın, Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerin lehine, Eğitim Fakültesi ve diğer eğitim kurumları arasında anlamlı fark bulmaları bu araştırma sonuçları ile uyumlu değildir. Ayrıca, Yeşilyurt ve Çankaya (2008), araştırmalarında ön lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek puan almaları da göze çarpan noktalardandır.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin Öğretmenlerin mezun oldukları programa göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Sınıf öğretmenliğinden veya farklı bir alandan mezun olan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin benzer olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aslında, sınıf öğretmenliği alanından mezun olanların sınıf yönetimi beceri, algı ve eğilimlerinin diğer alandan mezun olanlara göre daha yüksek olması beklenir ancak bu araştırma sonuçları bunu desteklememektedir. Üstelik Erol (2006)'un, elde ettiği sonuçlar diğer bölümlerden mezun olan öğretmenlerin sınıf öğretmenliği mezunu öğretmenlere göre daha olumlu tutum ve davranışlara sahip olduklarını yönündedir.

Sınıf yönetimi eğilimleri içerisinde yer alan plan-program etkinlikleri boyutunun cinsiyet değişkenine göre istatistiki olarak anlamlı bir fark göstermemiş olması, Korkut ve Babaoğlan (2010) tarafından

yapılan araştırma sonucu ile uyumludur. Çelik Akkaya (2006), Çubukçu ve Girmen (2008)'in yaptığı çalışmada "planlama" boyutunda kadın öğretmenlerin sınıf yönetiminde öğretim sürecini planlamaya daha fazla dikkat ettikleri sonucu bu araştırmanın sonucu ile örtüşmemektedir. Plan-program etkinlikleri boyutunda sınıf düzeyi ve mesleki kıdeme göre istatistiki olarak fark bulunamamıştır. Mesleki kıdeme göre farklılık göstermediği sonucu, Çelik Akkaya (2006)'nın araştırma sonucu ile tutarlılık sağlarken, Sivri Gülünay (2012)'ın 26 yıl ve üzeri deneyime sahip olanların kendilerini daha yeterli hissettiğini saptaması bu araştırma sonucu ile örtüşmemektedir. Çubukçu ve Girmen (2008), Korkut ve Babaoğlan (2010)'ın yaptıkları araştırmada deneyimin plan program etkinliklerinde önemli bir unsur olduğunu göstermektedir. Plan-program etkinlikleri boyutunda öğrenci mevcudu ve mezun olunan program türüne göre de farklılık bulunamamıştır.

Sınıf yönetimi eğilimleri içerisinde yer alan ilişki düzenlemeleri boyutunda cinsiyet değişkenine göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamış olması, Korkut ve Babaoğlan (2010)'ın araştırma sonucu ile örtüşmektedir. İlişki düzenlemeleri boyutunda sınıf düzeyine ve mesleki kıdem değişkenine göre herhangi bir farklılaşma göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Mesleki kıdeme göre farklılık göstermediği sonucu, Çelik Akkaya (2006) tarafından yapılan araştırma ile tutarlılık sağlarken, Sivri Gülünay (2012) 16 yıl ve üzeri deneyime sahip öğretmenlerin kendilerini diğerlerine göre daha yeterli gördüklerini belirtmesi bu araştırmanın sonucu ile örtüşmemektedir. Korkut ve Babaoğlan (2010), deneyim süreleri 16-20 yıl olan sınıf öğretmenlerinin, deneyim süreleri 1-5 yıl olanlara göre öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi boyutu beceri algılarının daha yüksek olduğunu saptamıştır. İlişki düzenlemeleri boyutunda öğrenci mevcudu ve eğitim düzeyine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim düzeyinde Yıldırım (2012), yüksek lisans derecesine sahip öğretmenlerin iletişim-etkileşim boyutundaki beceri düzeylerinin lisans derecesine sahip öğretmenlerden daha iyi olduğunu belirtmiştir. İlişki düzenlemeleri boyutunda mezun olunan program türüne göre de farklılık göstermemiştir.

Sınıf yönetimi eğilimleri içerisinde yer alan sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi boyutunda cinsiyet değişkenine göre istatistiki olarak anlamlı bir fark bulunamamış olması Korkut ve Babaoğlan (2010) tarafından yapılan araştırma sonucu ile örtüşmektedir. Sınıf düzeyine göre herhangi bir farklılaşma göstermediği sonucu, Sivri Gülünay (2012)'ın 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenler lehine olarak bulduğu sonuç ile örtüşmemektedir. Sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi boyutunda mesleki kıdeme göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Korkut ve Babaoğlan (2010), deneyim süreleri 10 yıldan fazla olan sınıf öğretmenler lehine sonuç bulmuştur. Yıldırım (2012), 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanlar öğretmenlerin öğrenme ortamının düzenlenmesi konusunda kendilerini 1-5 yıl ve 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden daha yeterli hissettikleri sonucuna ulaşmıştır. Sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi boyutunda öğrenci mevcudu ve eğitim düzeyine göre farklılık göstermemiştir. Ancak, Sivri Gülünay (2012), Eğitim Yüksekokulu mezunu öğretmenlerin, Eğitim Fakültesi ve diğer yükseköğretim kurumları mezunu öğretmenlere göre kendilerini sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi konusunda daha yeterli algıladıkları sonucuna ulaşmıştır. Yıldırım (2012), eğitim durumu değişkeni açısından öğrenme ortamının düzenlenmesi boyutlarında öğretmen algıları arasında anlamlı fark olmadığını tespit etmiştir. Yine sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi boyutunda mezun olunan program türüne göre farklılık göstermemiştir.

Sınıf yönetimi eğilimleri içerisinde yer alan zaman yönetimi boyutunda cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenine göre herhangi bir farklılaşma göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Zaman yönetimi boyutunda mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık göstermiştir. 16-20 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin 6-10 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre kendilerini daha yeterli hissettikleri görülmektedir. Korkut ve Babaoğlan (2010), deneyim süreleri 16-20 yıl olan sınıf öğretmenlerinin, deneyim süreleri 1-5 yıl olanlara göre zaman kullanımı boyutu beceri algıları daha yüksek olduğunu saptaması bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Zaman yönetimi boyutunda öğrenci mevcuduna göre farklılık göstermediği sonucunu, Çelik Akkaya (2006)'nın yaptığı araştırma desteklemektedir. Sivri Gülünay (2012), sınıf mevcudu 30'dan az olan öğretmenlerin zaman yönetimi konusunda kendilerini daha yeterli algıladığı sonucuna ulaşmıştır. Zaman yönetimi boyutunda mezun olunan eğitim düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiği ve bu farkın özellikle Önlisans ve Lisans mezunları arasında olduğu görülmektedir. Lisans mezunu grubun ortalaması daha yüksek bulunmuştur. Zaman yönetimi boyutunda mezun olunan program türüne göre de farklılık göstermemiştir.

Sınıf yönetimi eğilimlerinin davranış yönetimi açısından, cinsiyet değişkenine göre kadınlar ve erkekler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farkın çıktığı görülmektedir. Kadınların ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Davranış yönetimi boyutunda sınıf düzeyine göre herhangi bir farklılaşma

göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Davranış yönetimi boyutunda mesleki kıdeme göre farklılık bulunmuş, 16-20 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerinin 6-10 yıl arasında çalışmakta olan sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu oldukları saptanmıştır. Çelik Akkaya (2006), 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin sınıfta davranış yönetimi boyutuna ilişkin algıları, 11-15 ve 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin algılarına göre daha düşük olduğunu tespit etmiş, bu tespit araştırma sonucumuzu desteklemektedir. Çubukçu ve Girmen (2008), mesleki kıdemin sınıfta davranış yönetimi alt boyutlarında meslekteki hizmet süresinin etkili bir unsur olduğunu tespit etmiştir. Korkut ve Babaoğlan (2010), deneyim süresi 11-25 yıl olan sınıf öğretmenlerinin, deneyim süreleri 1-5 yıl olanlara göre davranış düzenlemeleri boyutu beceri algılarının daha yüksek olduğunu saptaması da bu araştırma sonucunu desteklemektedir. Davranış yönetimi boyutunda öğrenci mevcuduna göre farklılık gösterdiği sonucu, Sivri Gülünay (2012), tarafından yapılan araştırma sonucu ile örtüşmemektedir. Davranış yönetimi boyutunda mezun olunan eğitim düzeyine ve mezun olunan program türüne göre de farklılık bulunamamıştır.

Elde edilen bulgular ve tartışmalar ışığında, sınıf yönetimi yaşantıları, bu yaşantıların izlenmesi ve değerlendirilmesi, sınıf yönetimine etki eden dış kaynakların incelenmesi ve etkisi, olası sınıf yönetimi modellerinin karşılaştırılması ve özgün bir sınıf yönetimi modeli geliştirilmesi gibi birçok konuda araştırma yapılabilir. Bu araştırma nicel boyutta yapıldığından, araştırma sonuçlarının çeşitlenmesi ve zenginleşmesi adına nitel boyutta da veriler toplanıp daha farklı yöntemle araştırmalar yapılabilir. Çalışma sonuçları alana zenginlik katabilir. Araştırmamızda kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri erkek öğretmenlere göre daha olumlu çıkmıştır. Bu durumda erkek öğretmenlere yönelik sınıf yönetimi anlayışlarını inceleyen daha detaylı araştırmalar yapılabilir. Erkek öğretmenlerin konu hakkındaki fikirleri alınarak gerekli düzenlemeler yapılabilir.

Kaynaklar

Akkaya, M. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mizah tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul ili Şişli ilçesi örneği)*. Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aydın, A. (2012). *Sınıf yönetimi*. (15. Baskı). Pegem: Ankara.

Burç Doğan, E. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi yeterlilikleri (Hatay ili örneği).* Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Çakmak, M., Kayabaşı, Y. & Ercan, L. (2008). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 53-64.

Çelik Akkaya, N. (2006). *İlköğretim okullarında görevli sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algıları (Denizli ili örneği).* Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Çetin, F. (2009). *Eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının sınıf yönetimi ile ilgili davranışlarının incelenmesi.* Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çubukçu, Z. & Girmen, P. (2008). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin görüşleri. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 44, 123-142.

Demirdağ, S. (2015). Öğrencilerin akademik öz-yeterliliklerinin yetenek, ortam ve eğitim kalitesine göre karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 315-323.

Denizel Güven E. & Cevher F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(18), 1-22.

Dilci, T. (2012). Sınıf öğretmenlerinin öğrenme ve öğretme sürecine ilişkin yeterlilik algıları. *Milli Eğitim Dergisi*, 194, 166-183.

Ercoşkun, M. H. (2011). *Etkili sınıf yönetimi oluşturmada sınıf öğretmenlerinin yeni rollerinin incelenmesi*. Doktora tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Erden, M. (2008). *Sınıf yönetimi*. Arkadaş Yayınevi: Ankara.

Erol, Z. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ilişkin görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Gündüz, Y. (2001). *Öğretmenlerin sınıf yönetimindeki yeterlikleri*. Yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İlgar, L. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerine bir araştırma*. Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İlhan, S. (2011). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin uygulamaya dayalı öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Kohen, L. (2006). *Etkili sınıf yönetimi için uygun sınıf ortamının yaratılmasında öğrenci ve öğretmen beklentileri İstanbul'daki üniversitelerden bir uygulama*. Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Komitoğlu, D. (2009). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul ili Kadıköy ilçesi örneği).* Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Korkut, K. & Babaoğlan, E. (2010). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 26, 146-156.

Köse Özay, E. (2010). Sınıf yönetimine yönelik öğretmen adaylarının görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 3(39), 20-27.

Öksüz, Y., Çevik, C., Baba, M. & Güven, E. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 99-113.

Öntaş, T. & Okut, L. (2017). Özel öğretim kurumlarındaki ilk ve ortaokul öğretmenlerinin öğretmen liderliği davranışları ve sınıf yönetimi eğilimleri arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 98-115.

Özcan, M. (2012). Sınıf başkanları gözüyle öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerinin değerlendirilmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi,* 2(1), 73-90.

Özgan, H., Yiğit, C., Aydın, Z. & Küllük, M. C. (2011). İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin algılarının incelenmesi ve karşılaştırılması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 617-635.

Sivri Gülünay, D. (2012). *İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi*. Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Şahin, İ. & Altunay, U. (2011). İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi davranışları. *İlköğretim Online*, 10(3), 905-918.

Şentürk, H. & Oral, B. (2008). Türkiye'de sınıf yönetimi ile ilgili yapılan bazı araştırmaların değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 1-26.

Terzi, Ç. (2001). *Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi*. Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Topal, T. (2007). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi davranışlarının karşılaştırılması ve öğrenci başarısı ile ilişkisi.* Doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Unal, Z. & Unal, A. (2009). Comparing begining and experienced teachers' perceptions of classroom management beliefs and practices in elementary school in Turkey. *The Educational Forum*, 73, 256-270.

Ünal, Z. & Ünal, A. (2012), The ımpact of years of teachıng experınce on the classroom management approaches of elementary school teachers. *International Journal of Instruction*, 5(2), 41-60.

Yalçınkaya, M. & Tonbul, Y. (2002). İlköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algı ve gözlemler*. Ege Eğitim Dergisi*, 1(2),1-10.

Yeşilyurt, E. & Çankaya, İ. (2008). Sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerinin belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi,* 7(23), 274-295.

Yıldırım, C. (2012). Öğretmenlerin yapılandırmacı öğrenme ortamını yönetme becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi,* 11(42), 79-92.

Zengin, Bağcı P. (2010). *İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve başa çıkma davranışları arasındaki ilişki (İstanbul ili Kartal ilçesi örneği).* Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.